

Životní podmínky středočeských domácností v roce 2017

Podle výsledků šetření „Životní podmínky 2017“ patřily příjmy středočeských domácností k nejvyšším mezi kraji. Čistý roční peněžní příjem na člena domácnosti 180,1 tis. Kč byl o téměř 8 tis. Kč vyšší než celorepublikový průměr. Středočeské domácnosti jsou oproti průměru republiky vícečlenné, vyšší je podíl pracujících členů a vyživovaných dětí, méně je nezaměstnaných a nepracujících důchodců. Častěji, než je průměr republiky, bydlí Středočeši ve vlastním domě v bytech s více místnostmi. I díky tomu patřil průměrný podíl výdajů na bydlení z čistého příjmu domácnosti k nejnižším mezi kraji. Přestože středočeské domácnosti dosahují zpravidla příznivějších výsledků v oblasti životních podmínek než tomu je v celé ČR, bývají subjektivní názory domácností častěji negativnější než u celorepublikového průměru.

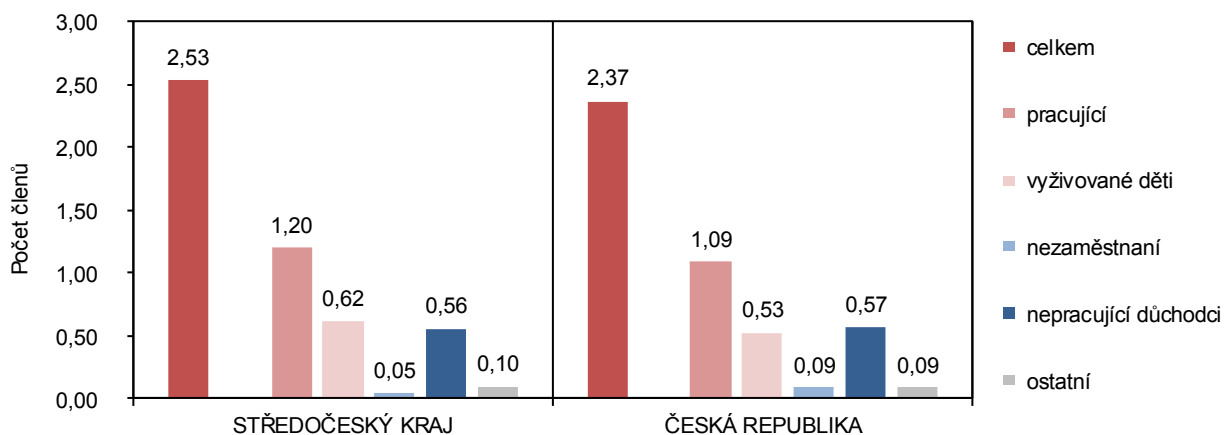
Na základě členství v Evropské unii provedl Český statistický úřad další ročník výběrového šetření EU-SILC o příjmech a životních podmínkách domácností pod názvem „Životní podmínky 2017“¹. Cílem tohoto šetření je dlouhodobě získávat srovnatelná data o sociální situaci domácností, která jsou díky jednotné metodice porovnatelná i s dalšími zeměmi EU.

Šetření se uskutečnilo ve všech krajích ČR. V jeho průběhu navštívili pověřeni tazatelé v celé republice přibližně 8,7 tis. domácností, ve Středočeském kraji to bylo přes 1,2 tis. domácností s téměř 80% vyšetřeností. Většina údajů se zjišťovala podle aktuálního stavu v době dotazování, tj. na jaře 2017, pouze ekonomická aktivita, údaje o peněžních a naturálních příjmech byly zjišťovány za rok 2016.

Charakteristika domácností

V roce 2017 hospodařilo ve Středočeském kraji přes 517 tis. domácností, na jednu domácnost tak průměrně připadalo 2,53 osob. Vyššího průměrného počtu členů jedné domácnosti dosahoval jen Zlínský kraj (2,54). Obecně byly vícečlenné domácnosti typické spíše pro východní část Čech a Moravu. Nejnižší průměrný počet členů na jednu domácnost bylo zjištěno v hlavním městě Praze (2,08).

Průměrný počet členů domácnosti celkem a podle ekonomické aktivity

Zdroj: výběrové šetření "Životní podmínky 2017"

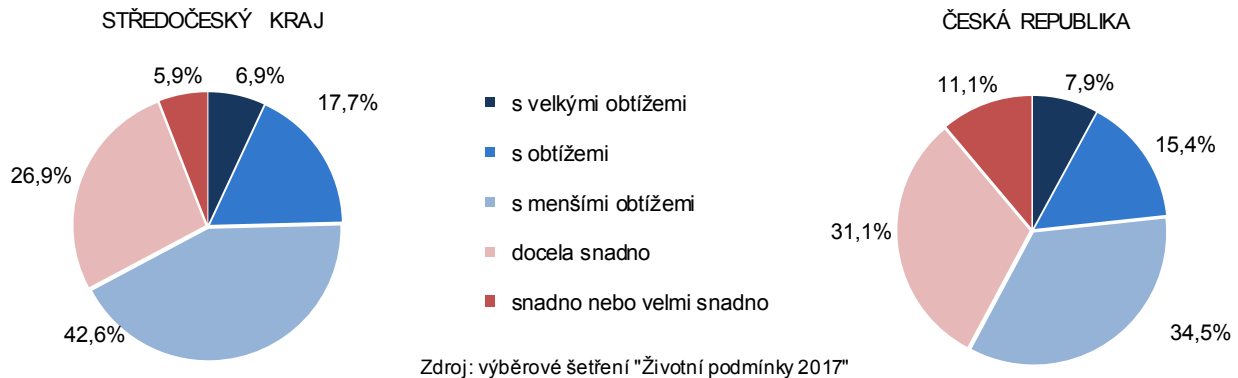
Díky demografickým charakteristikám dosahovaly středočeské domácnosti v mezikrajském srovnání nejvyššího průměrného počtu vyživovaných dětí na domácnost (0,62) a v kombinaci s vyšší zaměstnaností zároveň i nejvyššího průměrného počtu pracujících členů na domácnost (1,20). Naopak průměrné počty nezaměstnaných (0,05) a nepracujících důchodců (0,56) byly nejnižší mezi kraji.

Příjmy a finanční situace domácností

Příjmy osob a domácností byly zjišťovány vždy za rok předcházející šetření. Hrubý roční peněžní příjem na člena domácnosti činil ve Středočeském kraji v roce 2016 průměrně 214 tis. Kč, **průměrný roční čistý peněžní příjem na osobu** dosahoval za kraj výše 180,1 tis. Kč a o téměř 8 tis. Kč přesahoval republikový průměr (172,2 tis. Kč). Nadprůměrné příjmy v rámci republiky vykazoval kraj i v podílech domácností podle jednotlivých velikostních skupin měsíčního čistého příjmu na osobu. Zatímco podíly domácností s nejnižšími příjmy se pohybovaly pod republikovou úrovní (příjem do 6 tis. Kč na osobu – kraj 2,7 %, ČR 3,0 %; příjem

6–8 tis. Kč na osobu – kraj 4,8 %, ČR 5,7 %, příjem 8–10 tis. Kč na osobu – kraj 8,7 %, ČR 9,8 %), podíly s vyššími příjmy se naopak pohybovaly nad celorepublikovým průměrem (příjem 20–30 tis. Kč na osobu – kraj 13,4 %, ČR 12,7 %; příjem 30–50 tis. Kč na osobu – kraj 6,3 %, ČR 4,3 %). Nejčastějším příjmovým pásmem, ve kterém se nacházela čtvrtina středočeských domácností, byly příjmy ve výši 12–15 tis. Kč na osobu.

Hospodaření domácností s příjmem (podle subjektivního názoru členů domácností)

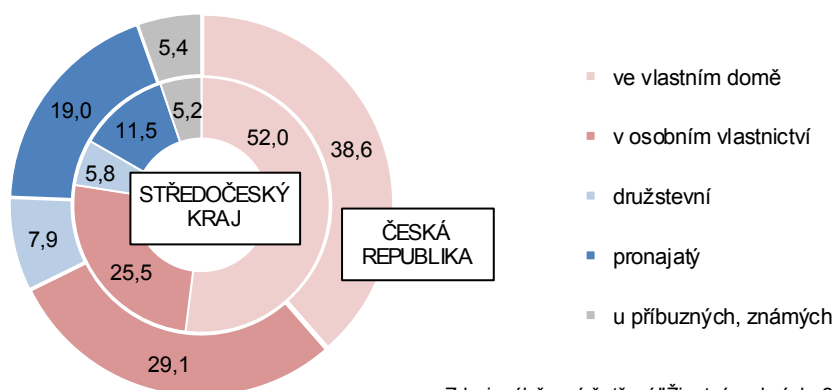

Součástí šetření bylo také zjišťování subjektivních názorů člena domácnosti na socioekonomickou situaci celé domácnosti. Z výsledků vyplývá, že přibližně třetina středočeských domácností vycházela se svými příjmy vcelku snadno, zbylé domácnosti již měly se svou finanční situací určité obtíže. I přesto, že příjmy středočeských domácností patřily republikově k nadprůměrným, procento domácností, které subjektivně neměly problém svým příjmem pokrýt chod domácnosti, bylo nižší než celorepublikový průměr.

Charakteristika bydlení

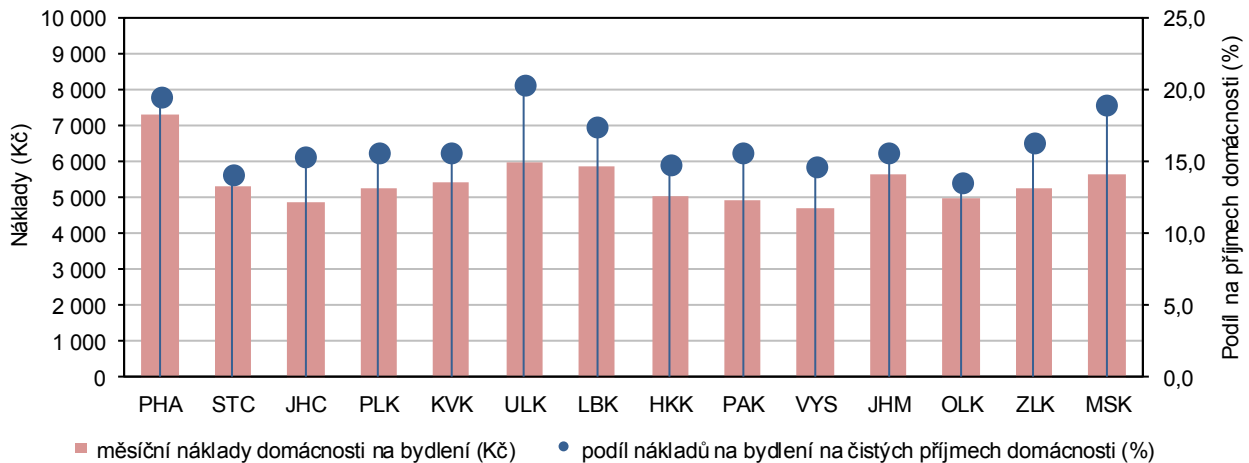
Úroveň bydlení patří k základním ukazatelům životního standardu. Více než polovina domácností v kraji bydlela ve vlastním domě, což odpovídá charakteru bydlení ve Středočeském kraji, tedy skutečnosti, že je zde vyšší podíl bytů v rodinných domech, než je tomu u většiny ostatních krajů. Podíly domácností s jinými typy vlastnického poměru k obývanému bytu (osobní, družstevní, pronájem) byly díky tomu naopak celorepublikově podprůměrné.

Domácnosti podle vlastnického poměru k obývanému bytu (v %)

Náklady na bydlení bývají často pro domácnost jednou z hlavních položek ve výdajích a ovlivňují životní podmínky domácností. Středočeské domácnosti vydaly na bydlení měsíčně v průměru 5 330 Kč, o něco méně než domácnosti celé ČR (5 626 Kč). Náklady na bydlení představovaly z příjmů středočeské domácnosti 14,1 %. To bylo o 2,5 procentních bodů méně než u celorepublikového průměru (16,6 %) a po Olomouckém kraji (13,6 %) se jednalo v mezikrajském srovnání o druhé nejnižší zatížení domácností výdaji na bydlení.

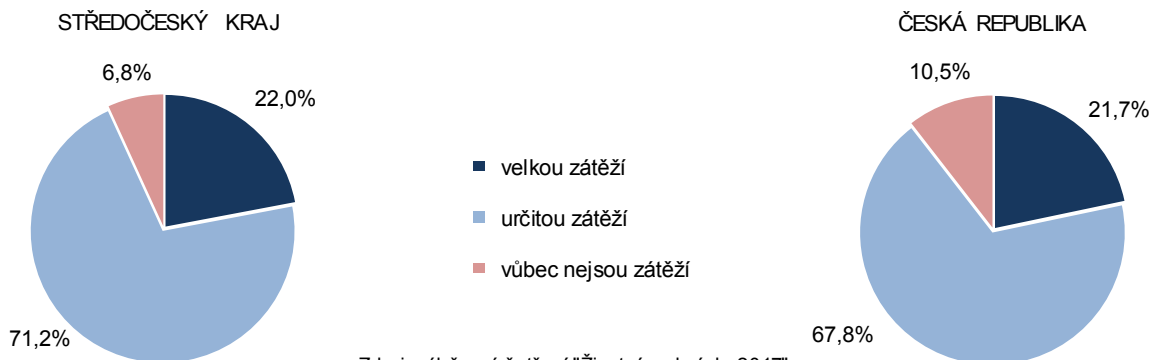
Průměrné měsíční náklady na bydlení domácnosti podle krajů

Zdroj: výběrové šetření "Životní podmínky 2017"

I přesto, že podíl nákladů na bydlení z čistého příjmu domácností patřil v mezikrajském srovnání k nejnižším, byly dle subjektivního pohledu domácností tyto položky častěji zátěží, než tomu bylo u domácností v celé republice. Podle tohoto pohledu nepředstavovaly náklady spojené s bydlením žádnou zátěž přibližně pro každou patnáctou domácnost v kraji, zatímco v ČR takovou domácností byla přibližně každá desátá.

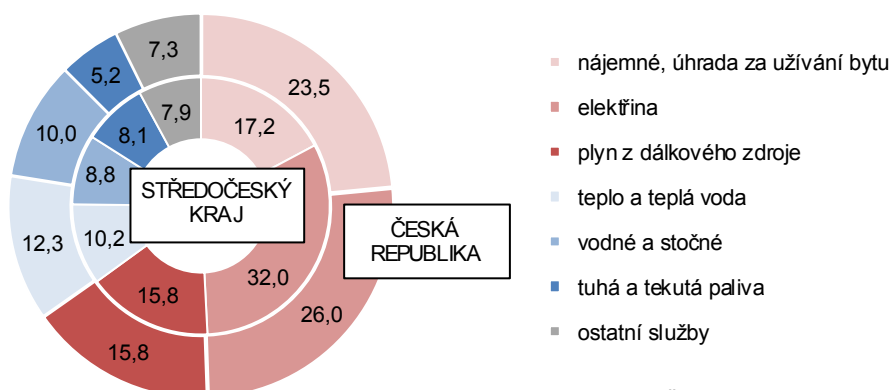
Náklady na bydlení domácnosti (podle subjektivního názoru členů domácnosti)

Zdroj: výběrové šetření "Životní podmínky 2017"

Nejvyšší výdajovou položkou na bydlení byly pro středočeské domácnosti poplatky za elektřinu, měsíční průměr těchto poplatků činil 1 708 Kč a představoval téměř třetinu výdajů za bydlení, byl tak mezi kraji nejvyšší. Ostatní měsíční poplatky související s bydlením byly všechny již pod hranicí jednoho tisíce korun a zpravidla nižší než celorepublikový průměr. Více než v celé ČR vynakládaly středočeské domácnosti už jen za tuhá a tekutá paliva.

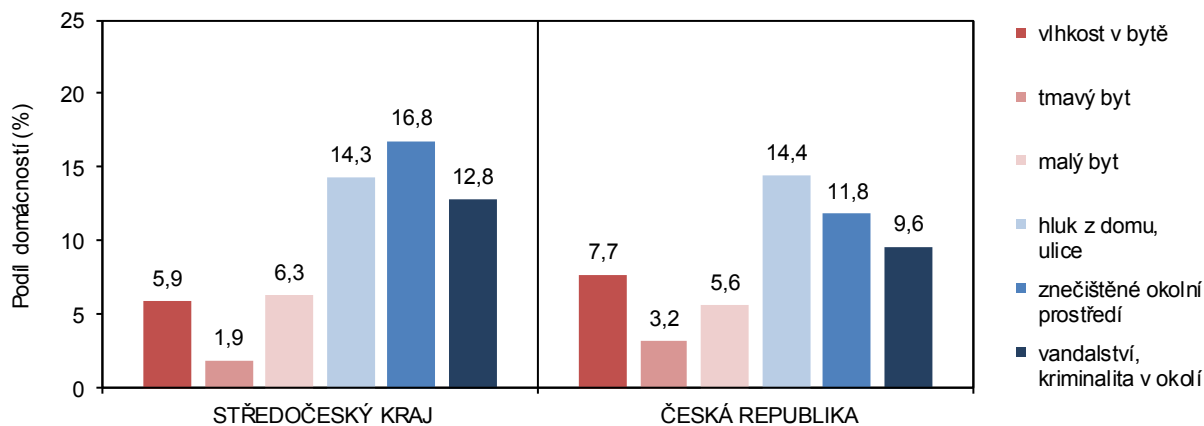
Struktura nákladů domácností na bydlení (v %)

Zdroj: výběrové šetření "Životní podmínky 2017"

Při zjišťování životních podmínek obyvatel je nutné neopomenout spokojenost občanů s bydlením. Nejčastějšími faktory, které negativně ovlivňovaly kvalitu bydlení domácností, byly znečištěné prostředí, hluk z domu či ulice a také vandalství a kriminalita v okolí. Tyto faktory uvedlo zhruba 13–17 % středočeských domácností, zatímco v průměru ČR to bylo max. 14 %, a to v případě hluku. Naopak o něco méně domácností než v ostatních krajích trápily ty středočeské například problémy s vlhkým a tmavým bytem.

**Negativní faktory ovlivňující spokojenost bydlení
(podle subjektivního názoru členů domácností)**

Zdroj: výběrové šetření "Životní podmínky 2017"

Podrobné výsledky šetření včetně metodiky jsou uvedeny ve zdrojové publikaci „[Příjmy a životní podmínky domácností – 2017](#)“.

¹ Šetření je realizováno jako čtyřleté, každoročně se obmění část domácností. Výsledky šetření jsou vzhledem k velikosti výběrového souboru reprezentativní jen do úrovně krajů. **Při interpretaci a analýze výsledků šetření je třeba mít neustále na paměti, že jsou zatíženy určitou statistickou chybou (výběrovou i nevýběrovou).** Do šetření byly zahrnuty všechny osoby, které v době šetření měly ve vybraném bytě obvyklé bydliště, a to včetně osob dočasně nepřítomných. Toto se vztahovalo i na cizí státní příslušníky a podnájemníky. **Hospodařící domácnost** tvoří jedinec nebo skupina osob, které spolu trvale žijí a společně hradí základní a provozní výdaje domácnosti.